

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Студентський дайджест:

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 2

Рівне, 2020

Головний редактор:

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Виконавчий редактор:

Корчакова Наталія Вікторівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної колегії:

Немеш Олена Миколаївна – доктор психологічних наук, доцент, професор, в.о. ректора Рівненського державного гуманітарного університету.

Павелків Віталій Романович – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Безлюдна Валентина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Юрчук Олексій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Т.І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету.

СТУДЕНТСЬКИЙ ДАЙДЖЕСТ: збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти. Випуск 2. Рівне: РДГУ, 2020. 140 с.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

*Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ
(протокол №11 від 26 листопада 2020 р.)*

поставленої мети, цілеспрямовано долати труднощі й перешкоди впливає розвиток вольових якостей [4, 47]. Їх несформованість призводить до того, що у разі невдачі дитина може втратити віру у свої сили і можливості, тоді як у навчальній діяльності для самостійного досягнення результату потрібна особлива зосередженість розумових і вольових зусиль.

На основі аналізу психолого-педагогічної літератури Парфілова С. виокремила умови формування повноцінної мотивації учіння молодших школярів: утвердження гуманного ставлення до всіх учнів, розкриття в дитині особистості; активізація діяльності дітей шляхом використання інноваційних технологій навчання; збагачення змісту особистісно орієнтованим та цікавим матеріалом; задоволення потреб у спілкуванні з учителем та однокласниками під час навчання; здійснення фасилітаційної взаємодії вчителя з молодшими школярами; використання об'єктивних оцінних ставлень учителя до результатів школяра; формування допитливості та пізнавального інтересу; створення умов для вирішення учнями проблемних ситуацій та подолання труднощів у навчальній діяльності; формування адекватної самооцінки своїх можливостей; утвердження прагнення до саморозвитку та самовдосконалення; створення ситуації успіху дитини як передумови її успішності; виховання відповідального ставлення до навчальної праці, формування почуття обов'язку [3, 90].

Висновок. Мотивація навчання є важливою у становленні особистості, адже ефективна учбова діяльність та розвиток здатності і потреби до самовдосконалення, самоосвіти, саморозвитку без неї неможлива. Саме молодший шкільний вік є фундаментом де закладається основа для подальшого учіння школярів і зачасту від бажання навчатися у початковій школі залежить і прагнення та цікавість до учіння у середніх та старших класах. Але потрібно не забувати що також важливим аспектом є те, що формування мотивації школярів вимагає тривалої, плідної та узгодженої роботи вчителя, вихователя та батьків.

Список використаної літератури

1. Загальна психологія. / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін.
2. Лук'янова М. Психологія навчальної мотивації школярів. *Відкритий урок: розробки, технології, досвід*. 2006. № 3-4. С. 26-32.
3. Парфілова С. Особливості формування пізнавальної мотивації учнів початкової школи. *Наукові записки ТНПУ ім. В.Гнатюка. Сер. Педагогіка / Редкол.: М.Вашуленко, А.Вихрущ, Л.Вознюк та ін. Тернопіль : ТНПУ, 2006. Вип.3. С. 88-90.*
4. Рудюк Н.Г. Поняття мотиву і мотивації в сучасній психології. *Психологія. зб. наукових праць НПУ імені М.П.Драгоманова, Випуск 14, 2001. С. 44-51.*
5. Усе про мотивацію / уклад. А. Г. Дербеньова. Х. : Основа, 2012. 207 с.

УДК 159.922.73 : 376 – 056.264

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ШОСТОГО РОКУ ЖИТТЯ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ

Ковальчук І., здобувач ОС «магістр» спеціальності 016 «Спеціальна освіта»,
6 курс, РДГУ

Науковий керівник: канд.психол.наук, доцент Созонюк О.С.

Постановка проблеми. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про збільшення кількості дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. У зв'язку з цим, значущості набуває психологічна та логопедична робота з розвитку пізнавальних процесів у старших дошкільнят із загальним недорозвитком мовлення.

Мета статті: дослідження теоретичних основ розвитку пізнавальної діяльності дітей шостого року життя із загальним недорозвитком мовлення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Пізнавальна діяльність - це свідома діяльність, спрямована на пізнання навколишньої дійсності за допомогою таких психічних процесів, як сприйняття, мислення, пам'ять, увага, мова.

Л.С. Виготський писав, що розумовий розвиток створює щось нове, що виконується самостійно шляхом новоутворення нових якостей розуму і переводить психічні функції з нижчого на вищий рівень розвитку по лінії довільності і усвідомленості [1, с.34]. Старший дошкільний вік є важливим для психічного розвитку, так як на перше місце виходить цілеспрямована пізнавальна діяльність – пізнавальні процеси, в ході яких відбуваються істотні зміни в психічній сфері. Згідно Лебединської К. С., пізнавальні процеси - це процеси, з допомогою яких у людини формуються образи навколишнього середовища і образи самого організму, його внутрішнього середовища. Таким чином, саме пізнавальні процеси забезпечують отримання людиною знань про навколишній світ і про саму себе [2, с.45].

Проаналізувавши теоретичні джерела, з'ясували, що в роботах Власенко І.Т., Гаркуші Ю.Ф., Мастюкова Е.М., Усанової О.Н. є відомості про порушення у дітей з недорозвитком мови різних психічних функцій. Автори відзначають несформованість слухового і зорового сприйняття, образнопросторового гнозису, симультанного синтезу. Дітям з ЗНМ властиво порушення довільної уваги і різке посилення мимовільного, зниження пізнавальної функції, особливо словесного опосередкованого запам'ятовування, відставання в розвитку уяви. З особливостей наочно-образного мислення у дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мови можна відзначити його досить низький рівень розвитку. Як правило, у дошкільнят з ЗНМ переважаючим залишається наочно-дійове мислення, несформовані навички елементарного аналізу. Діти зазвичай вміють узагальнювати, але роблять це по несуттєвим, ситуативним ознакам [4, с.67].

Переважаючим типом пам'яті старших дошкільників з ЗНМ є мимовільна пам'ять. Однак процес запам'ятовування може бути опосередкований на дуже короткий час за допомогою використання зовнішніх стимулів, наприклад схем або карток. Також відзначено, що діти не можуть зберігати активну увагу тривалий час [3, с.43].

Висновок. Отже, науково-методична література має досить методик для побудови корекційно-педагогічної програми з розвитку пізнавальних процесів у дітей старшого дошкільного віку, але серйозним мінусом багатьох джерел, як заявляє Юсупова Г.Х., є те, що взаємозв'язок загального недорозвитку мови з рівнями розвитку пізнавальних процесів повністю ще не вивчено [5, с.78]. Розвиток пізнавальних процесів у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мови має свої особливості і корекційно-педагогічна робота повинна бути сформована з урахуванням вищевказаного.

Список використаної літератури

1. Виготський Л. С. Мислення і мова. Москва : Лабіринт, 1999. 352 с.
2. Лебединська К. С. Порушення психічного розвитку в дитячому і підлітковому віці : навч. посіб. Москва : Трикста : Акад. Проект, 2011. 302 с.
3. Психологія дітей з порушеннями і відхиленнями психічного розвитку : навч. посіб. / упоряд.: В. М. Астапов, Ю. В. Мікадзе. Санкт-Петербург : Пітер, 2008. 384 с.
4. Сидорова У. М. Формування мовленнєвої і пізнавальної активності у дітей із ЗНМ : вправи, дидактичні ігри, логічні завдання, ігри-заняття. Москва : ТЦ Сфера, 2005. 64 с.
5. Соботович Е. Ф. Мовленнєвий недорозвиток у дітей та шляхи його корекції (Діти з порушенням інтелекту та моторної алалією). Москва : Класики Стиль, 2003. 287 с.

УДК 373.2.015.31:398.21

КАЗКА ТА ЇЇ РОЛЬ У ВИХОВАННІ ДИТИНИ

Ковальчук М., здобувач ОС «магістр» спеціальності 012 «Дошкільна освіта»,
6 курс, РДГУ

Науковий керівник: д-р. психол. наук, професор Корчакова Н.В.

Постановка проблеми. На сучасному етапі багато ефективних і перевірених способів впливу на дитину, зокрема таких як казки, стали незаслужено забувати. Хоча насправді вони є одними із найдавніших засобів морально-етичного виховання дітей, а також розвитку їх

З М І С Т

Алексюк М. Молодіжний сленг – соціально-психологічна проблема чи спосіб самовираження сучасної молоді.....	3
Апостол М. Ставлення людини до процесу старіння.....	5
Бабич Л. Вікові особливості морального розвитку особистості у молодшому шкільному віці	7
Будько Н. Представлення родителів о вихованні дошкільників.....	9
Бурдина О. Проявление прокрастинации у студенческой молодежи.....	11
Вейна К. Загальний недорозвиток мовлення як психолого-педагогічна проблема.....	13
Войчук Т. Зміст корекційної роботи логопеда з дітьми з ринолалією.....	14
Ганусевич В. Проблемы влияния электронных сми на личность человека.....	16
Гордійчук Т. Соціальні мережі як детермінанта особистісного розвитку підлітків.....	17
Гордійчук І. Профілактика відхилень у поведінці молодших школярів у позаурочний час...	19
Грабовська С. До проблеми виховання безпечної поведінки дітей дошкільного віку.....	20
Гребеневич О. Формування в першокласників навичок читання й письма в умовах компетентнісної освіти.....	22
Гребіневич М. Роль ціннісних орієнтацій у формуванні професійного самовизначення у старших школярів.....	24
Гузей А. Вплив маніпулятивних дій на міжособистісне спілкування.....	26
Гузей А. Психологічний булінг в шкільному колективі: критерії та напрями прояву та напрями профілактики.....	28
Даниленко С. Генезис и трансформация змеиноного образа в белорусско-литовской мифологии.....	30
Демчук Д. Формування навичок безпечної поведінки дошкільників як теоретична проблема.....	32
Дем'янюк В. Роль емоційного інтелекту у професійній діяльності психолога.....	33
Дмитришина А. Особливість впливу стосунків з батьками на формування самооцінки дитини молодшого шкільного віку.....	35
Дрогомирецька О. Формування адаптивних здібностей молодших школярів з мовленнєвими порушеннями.....	37
Заговора Л. Мотивація як один з основних факторів у вивченні іноземної мови.....	38
Заговора Л. Вплив мотивації на ставлення підлітків до вивчення іноземної мови.....	40
Єфімова М. Розробка системи психологічних заходів щодо профілактики агресивної поведінки підлітків.....	41
Іслямова А. Розвиток слухової уваги і пам'яті у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення.....	44
Кардаш Є. Особливості практичної роботи, спрямованої на розвиток мовленнєвої здатності дитини з РСА.....	45
Касянчук М. Вплив булінгу на формування Я-концепції підлітків.....	47
Качуровська Д. Рівні особистісної готовності до професійної діяльності майбутніх психологів.....	49
Киричик Е. Проявление эмоций у девочек и мальчиков подросткового возраста.....	52
Климчук І. Причини емоційного вигорання під час пандемії у студентів.....	55
Кобець Д. Теоретичний аналіз проблеми мотивації молодших школярів.....	56
Ковальчук І. Теоретичні основи розвитку пізнавальної діяльності дітей шостого року життя із загальним недорозвитком мовлення.....	57
Ковальчук М. Казка та її роль у вихованні дитини.....	58
Козенюк М. Готовність до вибору професії як специфічне психологічне утворення особистості старшокласника.....	61
Командік О. Психологічні детермінанти розвитку лідерських якостей у молодших школярів.....	63
Конончук А. Особливості девіантної поведінки підлітків.....	65

Конончук К. Реалізація педагогічних умов формування навичок навчальної діяльності у дітей старшого дошкільного віку в ЗДО.....	66
Копель Ю. Діагносіка інтелектуального потенціалу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивно-ресурсних центрах.....	69
Корольова О. До проблеми впровадження проектної технології в роботу закладу дошкільної освіти.....	70
Костінська М. Гендерні особливості мотивації до лідерства у студенської молоді.....	71
Кравчук У. Психолого-педагогічні основи розвитку уваги дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення.....	74
Крушельницька Н. Особливості взаємодії малокомплектного ЗДО з сім'єю в умовах протиепідемічного карантину.....	76
Лабатій М. Використання дидактичних ігор і вправ з елементами розв'язання винахідницьких задач у процесі образотворчої діяльності дошкільників.....	78
Левчук М. Вплив структури сімейних відносин на взаємини старших дошкільників з ровесниками.....	81
Мельник Н. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами комп'ютерних ігор.....	82
Мельник Ю. Дидактичні комп'ютерні ігри як засіб розвитку старших дошкільників: використання в практиці закладу дошкільної освіти.....	84
Мельничук Ю. Гендерне виховання як завдання дошкільної освіти.....	87
Менік Н. Дослідження питання виникнення тривожності у дітей старшого дошкільного віку.....	89
Микитюк В. теоретичний аналіз проблеми професійного самовизначення старшокласників..	90
Миронець Л. Виховання гуманних почуттів у дітей.....	92
Михайлова Т. Психологічні особливості поведінки підлітків у конфліктних ситуаціях.....	95
Михалюк М. Конвергенція сімейної та професійної мотивації у працюючої жінки.....	97
Мовчко О. Вплив пандемічної реальності на виникнення депресії в юнацькому віці.....	101
Одейчук І. Дослідження соціально-психологічних закономірностей формування стресостійкості у студентської молоді.....	103
Осадча І. Стиль батьківського виховання як детермінанта виникнення страхів у дошкільників з особливими освітніми потребами.....	104
Павлова Р. Вплив інтернету на психіку підлітка.....	107
Паршина Я. Побудова міжособистісних взаємин як завдання розвитку у період дорослості.....	108
Рабович І. Прояви девіантної поведінки у підлітковому віці та їх корекція.....	110
Романович І. Технології попередження суїцидальних тенденцій серед старших школярів.....	112
Серко в. Виховні можливості народних прислів'їв як засобів формування моральних норм поведінки дитини.....	114
Синяк О. Художні тексти в пізнавальному розвитку дошкільника.....	117
Сосонюк О. Психологічний аналіз фрустрації та її особливостей.....	119
Тищук К. Розвиток комунікабельності молодших школярів в умовах інклюзивного навчання.....	121
Урус К. Роль пізнавальної активності у становленні особистості молодшого школяра.....	123
Федорук І. Психологічні детермінанти формування самооцінки у підлітковому віці.....	125
Хомич М. Використання інтерактивних методів на уроках з технологічної освітньої галузі у початкових класах.....	127
Черуха А. Психологічні складові захисту від маніпуляцій.....	129
Шальнова О. Психологічний аналіз ставлення до цивільного шлюбу на етапі ранньої зрілості.....	130
Шепельчук і. Проблема адаптації першокласників до навчальної діяльності.....	135